

Jerzy J. Kolarzowski

"Zmysł rzeczywistości. Studia z historii idei", Isaiach Berlin, tł. M. Filipczuk, Poznań 2002 : [recenzja]

Nowa Krytyka 14, 390

2003

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

tyczny i teoretyczny wykład głównych działów socjologii: socjologię państwa, narodu, polityki, prawa, socjologię władzy, gospodarki, religii i socjologię miasta. Należy do kanonu lektur socjologicznych, w Polsce ukazuje się po raz pierwszy (I wyd. niemieckie w latach 1921/22).

Max Horkheimer: *Zmierzch. Notatki z Niemiec 1931–1934*. Przekład H. Walentowicz. KiW, Warszawa 2002. Książka stanowi zbiór refleksji i spostrzeżeń notowanych przez Autora w okresie dochodzenia Hitlera do władzy. Wydanie tych zapisków pełni rolę *memento* – podobieństwa między republiką weimarską zaczynającą być widoczne wszędzie tam, gdzie kapitalizm ma stanowić jedyne remedium dla społeczeństw dotkniętych wcześniej kataklizmami wojny i rewolucji.

Isaiah Berlin: *Zmysł rzeczywistości. Studia z historii idei*. Przekład M. Filipczuk. Zysk i S-ka, Poznań 2002. Autor – emigrant rosyjski pochodzenia żydowskiego, członek Akademii Brytyjskiej, jeden z najsłynniejszych politologów i historyków idei politycznych. Tom pod red. H. Hardy’ego zawiera studia: *Zmysł rzeczywistości; Osąd polityczny; Filozofia i represje rządowe; Socjalizm i teorie socjalizmu; Marksizm i Międzynarodówka w XIX wieku; Rewolucja romantyczna: kryzys w historii myśli współczesnej; Zaangażowanie artysty: rosyjskie dziedzictwo; Kant jako nieznanne źródło nacjonalizmu; Rabindranath Tagore i świadomość narodowa*.

Bronisław Malinowski: *Dziennik w ścisłym znaczeniu tego wyrazu*. Wstęp i opracowanie G. Kubica. Wydawnictwo Literackie, Kraków 2002. Książka jest ważnym świadectwem z co najmniej kilku powodów. Autor *Życia seksualnego dzikich*, światowej sławy uczony antropolog, w *Dzienniku* czyni siebie obiektem analizy introspekcyjno-psychologicznej. Publikowany po raz pierwszy w całości *Dziennik* obejmuje lata spędzone w Zakopanem, Anglii, Australii i Nowej Gwinei.

Maria i Stanisław Ossowsky: *Intymny portret uczonych. Korespondencja*. Wybór, opracowanie i wprowadzenie E. Neyman, konsultacja M. Ofierska. Wyd. Sic!, Warszawa 2002. Książka zawiera korespondencję M. i S. Ossowskich z lat 1918–1963, fragmenty dziennika S. Ossowskiego obejmujące lata 1905–1963 oraz kalendarium życia i twórczości każdego z małżonków.

Bernhard Waldenfels: *Topografia obcego. Studia z fenomenologii obcego*. Przekład J. Sidorek. Oficyna Naukowa, Warszawa 2002, seria Terminus, t. 29. Autor jest kontynuatorem fenomenologii Husserla i badaczem jej społecznych aspektów. Fenomenologia obcego wychodzi od metafory „miejsce własne” po to, by zgłębiać wszystko, co w pełni niemożliwe do poznania, a więc zewnętrzne, transcendentalne, nieskończone, w konsekwencji obce.